

Årsrapport 2023

Regionstyrelsen

Revisionskontoret

Årsrapporten är ett utkast och inte en offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen 2023. Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Innehållsförteckning

Revisionskontorets årsrapport	3
Revisionskriterier	4
Bedömningsskala	5
Sammanfattning	6
INTERN KONTROLL.....	6
VERKSAMHET.....	6
EKONOMI.....	7
RÄKENSKAPER.....	7
Nämndens ansvarsområden.....	8
Granskning av nämndens interna kontroll	9
Granskning av nämndens verksamhet.....	12
Granskning av nämndens ekonomi	16
Granskning av räkenskaper	20

Revisionskontorets årsrapport

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. I 12 kap 1 § kommunallagen (2017:725) anges att revisorernas uppgift är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I Revisionskontorets årsrapport sammanfattar yrkesrevisorn det gångna årets granskning av respektive nämnd. Syftet med rapporten är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för sin lagstadgade prövning. Följande granskningsinsatser ligger till grund för upprättad årsrapport

- löpande genomgång av nämndens beslut och beslutsunderlag
- dialog med Region Skånes revisorer, nämndens presidium och berörd förvaltning,
- fördjupade granskningar och förstudier som genomförts under året
- analys och bedömning av granskningsresultat i förhållande till revisionskriterier

Fördjupade granskningar rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter. Alla publikationer finns på Region Skånes revisorers hemsida <https://www.skane.se/politik-och-demokrati/revision/>.

Granskningen har utförts av Alexander Brydon och Jonna Toresten, yrkesrevisorer.

Yrkesrevisorerna har prövat sitt oberoende i enlighet med SKYREV:s rekommendation R2 och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen. George Smidlund, revisionsdirektör och certifierad kommunal revisor, har kvalitetssäkrat rapporten.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar av granskningsresultatet. Revisionskriterier utgörs exempelvis av lagstiftning samt mål och andra beslut av fullmäktige. Nedan anges aktuella revisionskriterier per granskningsområde som tillämpas i denna rapport.

Intern kontroll:

- 6 kap. 6 § Kommunallag (2017:25)
- Reglemente för god hushållning och intern kontroll inklusive tillämpningsanvisningar
- Regionfullmäktiges anvisningar för intern kontroll (Verksamhetsplan och budget 2023, bilaga 9)

Verksamhet och ekonomi:

- 6 kap. Kommunallag (2017:25)
- Regionfullmäktiges mål, uppdrag och regionbidrag (Verksamhetsplan och budget 2023)
- Regionfullmäktiges uppföljning- och rapporteringsanvisningar (Verksamhetsplan och budget 2023, bilaga 9)
- Nämndens verksamhetsplan och internbudget 2023

Räkenskaper:

- Kommunallag (2017:25) och Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Bedömningskala

Nedan anges den bedömningskala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (tillräcklig, ändamålsenlig och tillfredställande) är hämtade från kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till. Identifierade avvikelser anges i rapporten som *förbättringsområden* (att åtgärda). Vid väsentliga avvikelser kan revisorerna besluta om att skicka årsrapporten till nämnden för svar om hur åtgärder ska vidtas.

Tillräcklig intern kontroll
Ändamålsenlig verksamhet
Tillfredsställande ekonomi } Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Ingen/mindre avvikelser

Inte helt tillräcklig intern kontroll
Inte helt ändamålsenlig verksamhet
Inte helt tillfredställande ekonomi } Kriterierna inte helt uppfyllda. Avvikelser förekommer

Inte tillräcklig intern kontroll
Inte ändamålsenlig verksamhet
Inte tillfredställande ekonomi } Kriterierna inte uppfyllda. Väsentliga avvikelser

Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande eller ej rättvisande.

Sammanfattning

INTERN KONTROLL

Sammanfattningsvis bedöms regionstyrelsens interna kontroll som inte tillräcklig.

Under året har granskningar av IT- och informationssäkerhet med fokus på patientdata, IT-säkerhet inom kollektivtrafiken samt Hantering av e-tjänstekort, reservkort och nyckelkort visat att det i Region Skåne funnits brister i efterlevnaden av krav som ställs i lagstiftning och interna styrdokument för informationssäkerhet. Påvisade brister bedöms bland annat föranleda risk för att patientdata i Region Skåne inte skyddas mot obehöriga. Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för informationssäkerhet, vilket gör att den interna kontrollen inte bedöms vara tillräcklig.

Vidare har granskningen av Delegerade beslut i Region Skåne bland annat visat att det funnits brister i nämnders delegationsordningar och deras efterlevnad, vilket även påverkar bedömningen av regionstyrelsens interna kontroll.

Regionstyrelsen har under 2023 beslutat om åtgärder för att stärka den interna kontrollen, exempelvis nya regiongemensamma anvisningar för intern kontroll 2023, vilket lett till en bättre systematik. Den övergripande granskningen av regionstyrelsens arbete med risk- och riskhanteringsplan påvisar en systematik som lever upp till angivna instruktioner för arbetet med intern kontroll.

VERKSAMHET

Sammanfattningsvis bedöms regionstyrelsen ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt.

Under året har ett flertal granskningar inom område tillgänglighet till hälso- och sjukvård i Region Skåne påvisat brister. I granskningen av Tillgänglighet inom cancervård i Region Skåne har det dessutom tydliggjorts att tillgängligheten till vård, inom flera cancerformer, blivit sämre sedan tidigare granskning från 2019. I årets granskning beskrivs att skyndsamma åtgärder krävs för att säkerställa att berörda patienter har tillgång till god och jämlik vård. Eftersom regionstyrelsen tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden har det övergripande ansvaret för hälso- och sjukvården i Skåne bedöms regionstyrelsen endast delvis ha skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Under våren 2023 har regionstyrelsen beslutat om ett reviderat planeringsdirektiv med riktlinjer för planperioden 2024–2026 och ett omställningsarbete med angivna insatsområden med målsättningen att uppnå en god ekonomisk hushållning under planperioden 2024–2026. Den övergripande granskningen av regionstyrelsens uppföljning har visat att uppföljning av verksamheten har bedrivits i enlighet med styrande dokument såsom regionfullmäktiges verksamhetsplan och budget för 2023.

EKONOMI

Sammanfattningsvis bedöms regionstyrelsen ha bedrivit verksamheten, utifrån ekonomisk synpunkt, på ett inte tillfredställande sätt.

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha skött verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt *inte* tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Regionstyrelsen har enligt det gällande reglementet ett planerings- och uppföljningsansvar för Region Skånes totala resursutnyttjande samt för att Region Skånes olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål. Under året har granskningen av Ekonomiska förutsättningar i hälso- och sjukvården visat att regionstyrelsen formellt har fullföljt fastställd budget- och ekonomiuppföljningsprocess vad avser planering, uppföljning och anvisningar. Åtgärder med angivna insatsområden och ett regionövergripande omställningsarbete är initierat för att under planperioden 2024–2026 uppnå en god ekonomisk hushållning.

I granskningen bedöms regionstyrelsen dock inte ha vidtagit tillräckliga initiativ för att anpassa verksamheten eller att vidta de effektiviseringsåtgärder som krävts för att Region Skånes verksamheter ska kunna uppnå sina verksamhetsmål med en ekonomi i balans under 2023. Majoriteten av Region Skånes nämnder och styrelser inte levt upp till de ekonomiska mål som regionfullmäktige fastställt under 2023. Region Skånes bokslutsrapport för året visar ett kraftigt ekonomiskt underskott som uppgår till –4 035 mnkr, vilket innebär att målet om en långsiktigt stark ekonomi inte uppnås. Mot bakgrund av detta bedöms regionstyrelsen, utifrån en ekonomisk synpunkt, *inte* ha skött verksamheten på ett tillfredställande sätt.

I Region Skånes bokslutsrapport för 2023 framgår det vidare att regionstyrelsens egna verksamheter når ett positivt ekonomiskt resultat(90,1mnkr). Regionstyrelsen har under året följt upp det ekonomiska resultatet, både gällande styrelsens egen förvaltning och vad gäller övriga nämnder och styrelser ekonomi.

RÄKENSKAPER

Sammanfattningsvis bedöms räkenskaperna i allt väsentlig som rättvisande.

Nämndens ansvarsområden

Nämnden ansvarar för följande områden (urval):

- Regionstyrelsen (styrelsen) ska leda och samordna regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i regionens bolag och stiftelser
- Styrelsen ska leda regionens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med framtagning av styrdokument för regionen. Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa de fastställda målen och åiterrapportera till fullmäktige. Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd.
- Styrelsen har tillsammans med övriga nämnder/styrelser ett ansvar för att regionen uppfyller kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att styrelsen har ett planerings- och uppföljningsansvar för Region Skånes totala resursutnyttjande samt att Region Skånes olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål.
- Styrelsen är enda anställningsmyndighet för samtliga anställda i Region Skåne, vilket innebär att styrelsen har ett övergripande arbetsgivare- och arbetsmiljöansvar.

Granskning av nämndens interna kontroll

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *intern kontroll*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelser), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat riskanalys- och riskhanteringsplan	Uppfyllt	Regionstyrelsen har beslutat om en riskanalys- och riskhanteringsplan vid sammanträdet den 30 mars 2023.
Riskanalys och riskhanteringsplan innehåller: -Beskrivning av risker utifrån nämndens uppdrag -Bedömning av riskvärden -Beskrivningar och motiveringar till riskernas hanteringsmetod/-er -Beslut om uppföljning av riskerna	Uppfyllt	Riskanalys- och riskhanteringsplanen är upprättad i enlighet med anvisningar för intern kontroll. Planen innehåller både risker som ska bevakas, risker som ska granskas samt risker som föranleder åtgärd i enlighet med gällande anvisningar.
Genomfört uppföljning 1 -Status för genomförd hantering -Status för iakttagelser -Beskrivning av händelser som påverkat risken -Beskrivning av trend för riskvärde	Uppfyllt	Uppföljning 1, per 31 augusti, har genomförts i enlighet med anvisningar för intern kontroll vid sammanträdet den 13 oktober 2023.
Genomfört uppföljning 2 -Resultat genomförd hantering -Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov -Motivering till slutligt riskvärde -Slutligt riskvärde	Uppfyllt	Uppföljning 2, per 31 december, har genomförts i enlighet med anvisningar för intern kontroll vid sammanträdet den 8 februari 2023.
Genomfört av riskanalys- och riskhanteringsplan	Uppfyllt	Uppföljning med tillhörande styrelseprotokoll från sammanträdet i februari visar att pågående bevakningar, granskningar och åtgärder i huvudsak har genomförts under året men att vidare riskhantering och genomförande behöver fortsätta under 2024. Det anges att vissa resultat och effekter förväntas på längre sikt.
Vidtagna åtgärder för att stärka den interna kontrollen	Uppfyllt	Regionstyrelsen beslutade vid sammanträdet den 9 februari om nya <i>anvisningar för intern kontroll i Region Skåne 2023</i> . De nya anvisningarna är resultatet av ett utvecklingsarbete som

	<p>har genomförts under 2022 avseende den gemensamma strukturen och inriktningen för Region Skånes interna kontroll.</p> <p>Regionstyrelsen beslutade vid sammanträde den 13 november att uppdra till regiondirektören att skyndsamt inrätta en funktion mot oegentligheter.</p>
--	--

Nämndens interna kontroll har granskats fördjupat inom fyra områden 2023. Nedan anges titel, bedömning samt iakttagelser och förbättringsområden.

Granskning av delegerade beslut – rapport 6 2023.	Inte uppfyllt	<p>Den övergripande bedömningen utifrån granskningens resultat är att de delegationsordningar som Region Skånes nämnder och styrelser fastställt i flera delar <i>inte</i> är i överensstämmelse med gällande lagstiftning.</p> <p>Vidare bedöms att tillämpningen av delegationsordningarna <i>inte</i> är ändamålsenlig då den brister och inte fullt ut följer fastställda och gällande regelverk. Det finns grundläggande rutiner och arbetssätt men bedömningen är att dessa inte alltid följs i praktiken. Det bedöms föreligga otydligheter och brister avseende hur beslut om vidaredelegation redovisas.</p> <p>Granskningsrapporten innehåller totalt 8 rekommendationer som riktas till regionstyrelsen. Se granskning 6 – 2023.</p>
Granskning av hanteringen av E-tjänstekort, reservkort och nyckelkort – granskning 8 2023.	Inte uppfyllt	<p>Revisorerna har granskat Region Skånes hantering av e-tjänstekort, reservkort och nyckelkort.</p> <p>Granskningsrapporten innehåller totalt 7 rekommendationer som riktas till regionstyrelsen. Se granskning 8 – 2023.</p>
Granskning av IT-säkerhet inom kollektivtrafiken – granskning 4 2023.	Inte uppfyllt	<p>Den samlade bedömningen är att Region Skåne <i>inte</i> har säkerställt en tillräcklig IT-säkerhet inom Skånetrafikens IT-system.</p> <p>Region Skåne har ett ledningssystem för informationssäkerhet som inkluderar fastställda styrdokument i form av policys och riktlinjer för informationssäkerhetsarbetet som alla förvaltningar har att efterleva. Granskningen visar dock att ledningssystemet för informationssäkerhet inte är etablerat i tillräcklig utsträckning inom granskad verksamhet.</p> <p>Granskningsrapporten innehåller totalt 4 rekommendationer som riktas till regionstyrelsen. Se granskning 4 – 2023.</p>
Granskning av och IT-och informationssäkerhet med fokus patientdata – granskning 7 2023.	Inte uppfyllt	<p>Den samlade bedömningen är att arbetet med IT- och informationssäkerhet inom Region Skåne <i>inte</i> är systematiskt och ändamålsenligt och att det finns risk att patientdata inte skyddas mot obehöriga.</p> <p>Region Skåne har inte säkerställt medborgarens integritet då patientinformation i journalsystem endast delvis är skyddade mot obehöriga. Det saknas ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete och det arbete som genomförts är inte i nivå med de krav som ställs i lag och i interna styrdokument.</p>

Bedömning

Regionstyrelsens interna kontroll bedöms sammanfattningsvis som *inte* tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Under året har granskningar av IT- och informationssäkerhet med fokus på patientdata, IT-säkerhet inom kollektivtrafiken samt Hantering av e-tjänstekort, reservkort och nyckelkort visat att det i Region Skåne funnits brister i efterlevnaden av krav som ställs i lagstiftning och interna styrdokument för informationssäkerhet. Påvisade brister bedöms bland annat föranleda risk för att patientdata i Region Skåne inte skyddas mot obehöriga.

Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för informationssäkerhet, vilket gör att den interna kontrollen inte bedöms vara tillräcklig.

Vidare har granskningen av Delegerade beslut i Region Skåne bland annat visat att det funnits brister i nämnders delegationsordningar och deras efterlevnad, vilket även påverkar bedömningen av regionstyrelsens interna kontroll.

Regionstyrelsen har under 2023 beslutat om åtgärder för att stärka den interna kontrollen, exempelvis nya regiongemensamma anvisningar för intern kontroll 2023, vilket lett till en bättre systematik. Den övergripande granskningen av regionstyrelsens arbete med risk- och riskhanteringsplan påvisar en systematik som lever upp till angivna instruktioner för arbetet med intern kontroll.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med de rekommendationer som framgår av fördjupade granskningar – rapporter 4, 6, 7 och 8 2023.

Granskning av nämndens verksamhet

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *verksamhet*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelser), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat verksamhetsplan	Uppfyllt	Regionstyrelsen har beslutat om en verksamhetsplan för 2023 vid sammanträdet den 20 december 2022.
Genomfört uppföljning <i>Nämnden har följt upp verksamheten i samband med:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fördjupad månadsuppföljning per mars, maj, oktober</i> • <i>Delårsrapportering</i> • <i>Årsrapportering</i> 	Uppfyllt	Regionstyrelsen har följt upp verksamheten löpande genom månadsrapporteringar, delårsrapportering och årsrapportering.
Har vidtagit åtgärder	Uppfyllt	Under 2023 har Region Skåne påbörjat ett omfattande omställningsarbete med fokus på tillgänglighet, kompetensförsörjning och ekonomi. Vid sammanträdet den 23 maj beslutade regionstyrelsen om reviderat planeringsdirektiv för 2024–2026. Direktivet innehöll beskrivning av sex identifierade insatsområden som en del av ett regionövergripande omställningsarbete för en ekonomi i balans. Direktivet framhöll att tyngdpunkten ligger på ett längre tidsperspektiv än normalt på grund av ett mycket ansträngt ekonomiskt läge.
Uppfyllt uppdrag i verksamhetsplan och budget	Uppfyllt	I verksamhetsplan och budget anges uppdraget till regionstyrelsen att: <i>En ny ersättningsmodell ska inledas med flytt av medel för prestationsersättning i syfte att korta vårdköer i budget 2023.</i> I regionstyrelsens verksamhetsberättelse per helår framgår det att en ny incitamentsmodell för operationer infördes enligt plan 2023 och har inneburit att regionbidrag för att finansiera operationsverksamheten har flyttats från sjukhusstyrelserna till hälso- och sjukvårdsnämnden och därefter återbetalts efter utförda operationer med en fast ersättning per DRG-poäng.
Bedrivit verksamhet i enlighet med reglemente	Uppfyllt	Granskning av nämndens handlingar har visat att verksamheten har bedrivits i enlighet med ansvar och uppdrag som nämnden tilldelats från regionfullmäktige i reglementet. Vid sammanträdet i mars 2023 behandlades uppföljningen av det Systematiska Arbetsmiljöarbete (SAM) för 2022. I verksamhetsberättelse per helår framgår det att den årliga

		<p>uppföljningen SAM för 2022 resulterade i att koncernkontoret under 2023 har arbetat med ett antal systemförbättrande åtgärder – däribland förtydligande av syfte med att arbeta systematiskt med arbetsmiljön på arbetsplatserna.</p> <p>Under 2023, i enlighet med reglemente, har regionstyrelsen utsett en regiondirektör vid sammanträdet den 29 februari 2023.</p>
Måluppfyllelse i enlighet med regionfullmäktiges mål:	Inte helt uppfyllt	<p>Regionstyrelsen har ett ansvar för att regionen uppfyller kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att styrelsen har ett planerings- och uppföljningsansvar för Region Skånes totala resursutnyttjande samt att Region Skånes olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål.</p> <p>Regionfullmäktige har i verksamhetsplan och budget 2023 med plan för 2023–2024 beslutat om fem övergripande mål, som ska leda till god ekonomisk hushållning. Regionstyrelsen har i upprättad årsredovisning för Region Skåne bedömt den samlade måluppfyllelsen. De samlade bedömningarna för måluppfyllelsen beskrivs nedan:</p> <p><i>Bättre liv och hälsa för fler</i> – Inte helt uppfyllt <i>Tillgänglighet och kvalitet</i> – Inte helt uppfyllt <i>Hållbar utveckling i hela Skåne</i> – Inte helt uppfyllt <i>Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet</i> – Inte helt uppfyllt <i>Långsiktigt stark ekonomi</i> – Inte uppfyllt</p>
Nämndens mål	Uppfyllt	<p>Tillgängligt underlag i regionstyrelsens verksamhetsberättelse tyder på att koncernkontorets verksamheter bedrivits i enlighet med inriktningen i Region Skånes verksamhetsplan och budget.</p> <p>Det framgår bland annat av verksamhetsberättelsen att det införts ökade krav gällande tillgång och lagerhållning av produkter, vilket följs upp inom delmålet <i>Robusta och säkra verksamheter</i>.</p>

Nämndens verksamhet har granskats fördjupat inom tre områden 2023. Nedan anges titel, bedömning samt iakttagelser och förbättringsområden.

Tillgänglighet inom cancervården - rapport nr. 10	Inte uppfyllt	<p>Den samlade bedömning är att Region Skånes arbete med tillgängligheten inom cancervården totalt sett inte är ändamålsenligt och att skyndsamma åtgärder krävs för att säkerställa att patienter har tillgång till god och jämlik vård. De största hindren utgörs av kapacitetsbrist inom specifika vårdprocesser, vilket i hög grad tillskrivs kompetensförsörjningsproblem inom kritiska verksamheter i både utrednings- och behandlingsfasen. De beskrivna bristerna var i hög grad rådande redan vid granskningen som gjordes 2019 och har i vissa delar förvärrats. Denna problematik har varit rådande under flera år och därmed krävs ett krafttag inom cancervården i Region Skåne för att identifiera åtgärder och genomföra dem omgående.</p> <p>Regionstyrelsen rekommenderas att:</p>
---	----------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden, göra ytterligare ansträngningar på strategisk nivå för att åtgärda rådande kompetensförsörjningsproblematik inom sjukhusvården som i nuläget allvarligt försämrar förutsättningarna för att bedriva en välfungerande och lättillgänglig cancervård. Generellt förbättrad kompetensförsörjning torde inte enbart gynna cancervården utan även vara till gagn för övriga verksamhetsområden. • Att stimulera att verksamheterna fortsätter att utveckla det pågående arbetet inom SVF samt arbetet med uppgiftsväxling mellan olika yrkesgrupper, med det övergripande syftet att höja effektiviteten i vårdsystemet som helhet.
Tillgänglighet – icke akut vård – rapport nr. 11	<p>Inte uppfyllt</p> <p>Den sammanfattade bedömning är att styrningen för att tillgodose vårdbehovet hos patientgrupperna inte är ändamålsenlig. Tillgängligheten till operation för patienter med icke akuta behov är anmärkningsvärt låg. Styrelser och nämnder har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att skapa en tillfredsställande tillgänglighet, varken på kort eller lång sikt. En jämförelse med andra regioner visar att Region Skånes tillgänglighet är jämförelsevis sämre, även om ett flertal andra regioner också uppvisar stora brister.</p> <p>Regionstyrelsen rekommenderas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att skyndsamt vidta åtgärder för att öka tillgängligheten till operation på såväl kort som lång sikt. Regionstyrelsen har tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden det övergripande ansvaret för regionens hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Tillgängligheten till operation brister avsevärt inom Region Skåne.
Tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri – rapport nr. 12	<p>Inte helt uppfyllt</p> <p>Vår samlade bedömning är att Region Skånes arbete för att öka tillgängligheten endast till viss del är ändamålsenligt. Det har noterats att åtgärder från ansvariga politiska organ, det vill säga psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och primärvårdsnämnden, vidtagits för att öka tillgängligheten. Däremot når inte Region Skåne målen vad gäller tillgänglighet i hela vårdkedjan, varken inom barn- och ungdomspsykiatri (Bup) eller vuxenpsykiatri. Utifrån iakttagelser under granskningens gång bedöms därför inte vidtagna åtgärder vara tillräckliga för att öka tillgängligheten och säkerställa en tillgänglig vård till alla invånare med psykisk ohälsa i Skåne.</p> <p>Regionstyrelsen rekommenderas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att intensifiera sitt arbete med att samordna involverade nämnder för att säkerställa en strategisk uppsikt och utveckling av den psykiatriska vården i sin helhet, det vill säga verksamheter i såväl privat som egen regi samt på både primärvårds- och specialistnivå. • Att försäkra sig om att tillskjutna medel och resursfördelning är tillräckliga för att bemöta det höga

Bedömning

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha skött verksamheten på ett *inte helt* ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Under året har ett flertal granskningar inom område tillgänglighet till hälso- och sjukvård i Region Skåne påvisat brister. I granskningen av Tillgänglighet inom cancervård i Region Skåne har det dessutom tydliggjorts att tillgängligheten till vård, inom flera cancerformer, blivit sämre sedan tidigare granskning från 2019. I årets granskning beskrivs att skyndsamma åtgärder krävs för att säkerställa att berörda patienter har tillgång till god och jämlik vård. Eftersom regionstyrelsen tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden har det övergripande ansvaret för hälso- och sjukvården i Skåne bedöms regionstyrelsen endast delvis ha skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Under våren 2023 har regionstyrelsen beslutat om ett reviderat planeringsdirektiv med riktlinjer för planperioden 2024–2026 och ett omställningsarbete med angivna insatsområden med målsättningen att uppnå en god ekonomisk hushållning under planperioden 2024–2026. Den övergripande granskningen av regionstyrelsens uppföljning har visat att uppföljning av verksamheten har bedrivits i enlighet med styrande dokument såsom regionfullmäktiges verksamhetsplan och budget för 2023.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med de rekommendationer som framgår av fördjupade granskningar nr. 10,11 och 12.

Granskning av nämndens ekonomi

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *ekonomi*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelse), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

<p>Upprättat internbudget</p>	<p>Uppfyllt</p> <p>Regionstyrelsen har lett arbetsprocessen för Region Skånes budget 2023. Denna process fastställdes i regionstyrelsens arbetsutskott i november 2021. Regionstyrelsen har vid sitt sammanträde den 1 december 2022 beslutat att föreslå verksamhetsplan och budget 2023 med plan för 2024 och 2025, för Region Skåne.</p> <p>Regionstyrelsen har sedan vid sammanträde den 20 december 2022 beslutat om en internbudget och verksamhetsplan för de egna verksamheterna avseende 2023.</p>
<p>Genomfört uppföljning</p> <p><i>Nämnden har följt upp ekonomin i samband med:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fördjupad månadsuppföljning per mars, maj, oktober</i> • <i>Delårsrapportering</i> • <i>Årsrapportering</i> 	<p>Uppfyllt</p> <p>Regionstyrelsen har följt upp ekonomin genom månadsuppföljningar, delårsrapportering samt årsrapportering.</p>
<p>Vidtagit åtgärder</p>	<p>Inte helt uppfyllt</p> <p>- Sammanträde den 27 april 2023</p> <p>Vid sammanträdet beslutade regionstyrelsen att uppmana samtliga nämnder och styrelser med ekonomisk obalans att omgående vidta kostnadsreducerande åtgärder för att uppnå en budget i balans. Vidare beslutades att regionstyrelsen skulle återkomma med uppdrag om långsiktiga åtgärder för en ekonomi i balans i samband med beslut om reviderat planeringsdirektiv 2024–26 vid sammanträde i maj. Styrelsen beslutade även att snarast tillskriva finansdepartementet och finansutskottet för att påtala behovet av statliga åtgärder för att lindra det ekonomiskt utsatta läget.</p> <p>- Sammanträde den 23 maj(Omställningsarbetet)</p> <p>Vid sammanträdet fastställde regionstyrelsen ett reviderat planeringsdirektiv för planperioden 2024–2026. Direktivet framhöll att tyngdpunkten ligger på ett längre tidsperspektiv än normalt på grund av ett mycket ansträngt ekonomiskt läge. Det</p>

primära målet i direktivet är att Region Skåne ska uppnå en god ekonomisk hushållning senast vid planperiodens utgång. Direktivet innehöll beskrivning av sex identifierade insatsområden som en del av ett regionövergripande omställningsarbete för en ekonomi i balans. Som en del av ärendet beslutade regionstyrelsen att uppmana samtliga nämnder och styrelser med prognostiserad ekonomisk obalans 2023 att omgående vidta kostnadsreducerande åtgärder för att uppnå en budget i balans, enligt planeringsdirektivet.

- **Sammanträde den 12 oktober**

Vid sammanträdet behandlade regionstyrelsen Region Skånes delårsrapport som visade en positiv ekonomisk prognos för regionstyrelsens verksamheter men ett prognostiserat underskott om totalt -4 533 mnkr för samtliga nämnder. Regionstyrelsen föreslog regionfullmäktige att avisera att synnerliga skäl kommer att åberopas för att inte återställa den del av resultatet för 2023 som är relaterad till ändrade beräkningsparametrar för pensioner och övriga effekter av inflationsnivån 2023–2024. Av samma skäl föreslogs ett beslut om en underbalanserad budget för 2024.

Region Skånes delårsrapport behandlades av regionfullmäktige den 24 oktober där ärendet återremitterades till regionstyrelsen för klargörande för vad som gäller för nämnderna avseende budgetföljsamhet under 2023 med anledning av de synnerliga skäl som åberopas.

- **Sammanträde 13 november**

Regionstyrelsen behandlade Region Skånes delårsrapport på nytt efter ärendet återremitterades från regionfullmäktige. Efter ny beredning fann regionstyrelsen inte skäl att ändra tidigare ställningstagande, vilket innebar att fastställd budget för 2023 gällde.

Regionfullmäktige godkände Region Skånes delårsrapport på sammanträdet den 27 november och aviserade samtidigt att synnerliga skäl kommer att åberopas för att inte återställa den del av resultatet 2023 som är relaterad till ändrade beräkningsparametrar för pensioner och övriga effekter av inflationsnivån 2023 2024, och av samma skäl, medge beslut om en underbalanserad budget 2024.

- **Granskning av Ekonomiska förutsättningar i hälso- och sjukvården i Region Skåne**

Granskningen har visat att regionstyrelsen formellt har fullföljt fastställd budget- och ekonomiuppföljningsprocess vad avser

	<p>planering, uppföljning och anvisningar. Däremot har hälso- och sjukvårdsverksamheterna inte levt upp till de ekonomiska mål som regionfullmäktige har fastställt och samtliga sjukhusstyrelser redovisar kraftiga underskott under 2023. Det har från regionstyrelsens sida saknats tillräckliga initiativ för att anpassa verksamheten eller att vidta de effektiviseringsåtgärder som krävts för att hälso- och sjukvårdens verksamheter ska kunna uppnå sina verksamhetsmål med en ekonomi i balans.</p>
<p>Måluppfyllelse RF mål - en långsiktigt stark ekonomi</p>	<p>Inte uppfyllt</p> <p>Region Skånes bokslutsrapport för 2023 visar att regionstyrelsens egna verksamheter når ett positivt ekonomiskt resultat(90,1mnkr). Däremot uppgår Region Skånes gemensamma resultat till – 4 035 mnkr. Region Skånes underskott är en negativ avvikelse med -3 195 mnkr mot det budgeterade resultatet på -839 mnkr, vilket gör att målet om <i>en långsiktigt stark ekonomi</i> inte uppnås.</p> <p>Det kan konstateras att pensionskostnaderna har ökat med 4 333mnkr till 7 607 mnkr jämfört med föregående år. I årets resultat finns det även ett underskott på -3 889 mnkr inom hälso- och sjukvården.</p>

Nämndens ekonomi har granskats fördjupat inom ett områden 2023. Nedan anges titel, bedömning samt iakttagelser och förbättringsområden.

<p>Granskning av ekonomiska förutsättningar i hälso- och sjukvården – rapport nr. 13</p>	<p>Inte helt uppfyllt</p> <p>Sammanfattningsvis har det i granskningen noterats att Region Skånes budget- och ekonomistyrnings-process till stora delar är förutsägbar och har flera positiva inslag som ger utrymme för ett informationsutbyte mellan regionstyrelsen och sjukhusstyrelserna. Den existerande processen har dock även ett antal brister. Behovs- och uppdragsbeskrivningar behöver ha en mer relevant utgångspunkt utifrån hälso- och sjukvårdens ekonomiska förutsättningar och ge vägledning för vilka prioriteringar som krävs för att nå uppsatta mål. Regionstyrelsen och sjukhusstyrelserna bedöms sakna ett tillräckligt strukturerat arbete för att åstadkomma konkreta resultatförbättrande och kostnadsbesparande åtgärder. Med hänsyn till underskottet i budgeten för 2024, bedömer vi att regionstyrelsen inte har tydliggjort en plan för att återställa en ekonomi i balans.</p> <p>Övergripande bedömning med utgångspunkt från detta är att det i Region Skåne endast delvis finns en effektiv och ändamålsenlig budget- och ekonomistyrningsprocess som ska möjliggöra att hälso- och sjukvårdsområdet når en ekonomi i balans.</p> <p>Granskningsrapporten innehåller fem rekommendationer som riktas till regionstyrelsen. Se granskningsrapport nr. 13.</p>
--	--

Bedömning

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha skött verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt *inte* tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Regionstyrelsen har enligt det gällande reglementet ett planerings- och uppföljningsansvar för Region Skånes totala resursutnyttjande samt för att Region Skånes olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål. Under året har granskningen av Ekonomiska förutsättningar i hälso- och sjukvården visat att regionstyrelsen formellt har fullföljt fastställd budget- och ekonomiuppföljningsprocess vad avser planering, uppföljning och anvisningar. Åtgärder med angivna insatsområden och ett regionövergripande omställningsarbete är initierat för att under planperioden 2024–2026 uppnå en god ekonomisk hushållning.

I granskningen bedöms regionstyrelsen dock inte ha vidtagit tillräckliga initiativ för att anpassa verksamheten eller att vidta de effektiviseringsåtgärder som krävts för att Region Skånes verksamheter ska kunna uppnå sina verksamhetsmål med en ekonomi i balans under 2023. Majoriteten av Region Skånes nämnder och styrelser inte levt upp till de ekonomiska mål som regionfullmäktige fastställt under 2023. Region Skånes bokslutsrapport för året visar ett kraftigt ekonomiskt underskott som uppgår till –4 035 mnkr, vilket innebär att målet om en långsiktigt stark ekonomi inte uppnås. Mot bakgrund av detta bedöms regionstyrelsen, utifrån en ekonomisk synpunkt, *inte* ha skött verksamheten på ett tillfredsställande sätt.

I Region Skånes bokslutsrapport för 2023 framgår det vidare att regionstyrelsens egna verksamheter når ett positivt ekonomiskt resultat(90,1mnkr). Regionstyrelsen har under året följt upp det ekonomiska resultatet, både gällande styrelsens egen förvaltning och vad gäller övriga nämnder och styrelser ekonomi.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med de rekommendationer som framgår av fördjupad granskning av ekonomiska förutsättningar i hälso- och sjukvården, rapport nr.13.

Granskning av räkenskaper

Redovisningsrevisionen har utförts av KPMG AB på uppdrag av revisorerna.

Delårsbokslut

Baserat på den utförda granskningen gör KPMG bedömningen nedanstående bedömning:

- Enligt vår bedömning fungerar bokslutsprocessen tillfredsställande
- Anvisningar har följts
- Dokumentation är god
- Avstämningar är gjorda
- Tidplaner har efterlevts

I vår granskning har vi inte noterat några avvikelser som vi bedömt är av sådan väsentlighet att de behövs föras vidare till vår granskningsrapport för Region Skåne som en helhet.

Periodens resultatutfall är 93 mnkr högre än budgeterat.

Grundat på granskningen har KPMG inte noterat några avvikelser som bedöms vara av sådan väsentlighet att de behövs föras vidare till granskningsrapporten för Region Skåne som en helhet.

Årsbokslut

Baserat på den utförda granskningen gör KPMG bedömningen nedanstående bedömning:

- Enligt vår bedömning fungerar bokslutsprocessen tillfredsställande
- Anvisningar har följts
- Dokumentation är god
- Avstämningar är gjorda
- Tidplaner har efterlevts

I vår granskning har vi inte noterat några avvikelser som vi bedömt är av sådan väsentlighet att de behövs föras vidare till vår granskningsrapport för Region Skåne som en helhet.

Periodens resultatutfall är 90 mnkr högre än budgeterat.

Grundat på vår granskning har vi inte noterat några avvikelser som vi bedömt är av sådan väsentlighet att de behövs föras vidare till vår granskningsrapport för Region Skåne som en helhet.